

אלול (15)

נפרדו האב והבן זה מזה, ובעוד האב שקוע בבדיקות הלולב, הבן הקטן מחפש לראות את התמונות המענינות אותו, רק לאחר דקות ממושכות מתעורר האברך ושם לב שבנו נאבד ממנו, והוא מסתובב לחפש אחרי "נקל" שלו. לאחר חיפושים ממושכים הוא מגיע לתחנת המשטרה ושואל אם מצאו ילד קטן. השוטט שואל אותו כיצד הוא? מההדר להוכיח שהילד הנמצא בתחנה הוא הבן שלו, תוך כדי הדברים קופץ הילד הקטן מהחדר הפנימי וצועק: "אבא! היכן נעלמת לי?"! זוהי תשובה, ומעתה "ענקל"ה אינו מרפה מאביו אפילו לרגע אחד. אנו, כלל ישראל, הילדים של הקב"ה. אנו אוהבים את השם יתברך שהרי: "חיכו ממתקים וכלו מחמדים" (שיר השירים ה. טז). הוא המשפיע בחסדו את כל צרכי קיומנו, ממנו אנו מקבלים אויר לנשימה, מים לשתייה, משפחה וילדים. אנו משתדלים שלא לעזוב אותו ולא להתרחק ממנו. אנו גם מפחדים לעזוב את הקב"ה כמו שילד חושש ליפרד מאבא. אמנם החטא מרחיק את היהודי מהשם יתברך, ועליו לפחד מכך פחד מות. ברגע שאנו מוצאים מחדש את הקב"ה על ידי תשובה וקופצים בזעקה: ריבונו של עולם, היכן אתה? כיצד התנתקנו ממך? מעתה אנו אווזים כביכול בידו של אבינו שבשמים, ולא מרפים ממנה. מעולם לא היתה קרבה שכזו אל האבא, אל הקב"ה, כמו הרגע של התשובה.

רב פינקוס זצ"ל בספרו פניני רבי שמשון

ימי רצון, מאז בריאת העולם ימים אלו שלפני ראש השנה הם ימי רצון מאז בריאת העולם. אמרו חז"ל (ר"ה י:): בתשרי נברא העולם, וכמו שאומרים בסדר זכורנות: "זה היום תחילת מעשיך". והנה, בריאת העולם היתה ברצון, כי אין זה ח"ו כאומן שפועל פעולתו להשלים חסרונו, שהלא השי"ת שלם בתכלית השלימות, אלא שברא עולמו ברצון להטיב לברואיו. נמצא שהתעוררות הרצון היתה מעת התחלת העולם, בכ"ה באלול, ומאז והלאה נקבע לדורות שהימים האלה נזכרים בכל שנה ושנה ימי רצון. בעת שעלה רצונו יתברך לבורא העולם, עלו ישראל במחשבה, כמו שדרש (רש"י בראשית א.א) "בראשית", בשביל ישראל שנקראו ראשית. והנה, בורא עולם עלה ברצונו שכל הפעולות והמעשים של העולם שיברא יהיו נעשים על ידי אתערותא דלתתא. ואם כן על כרחך יש לומר שבראשית המחשבה הקדומה היה איזה הענין של אתערותא, וזאת כדי שאחר כך תהיה הנהגת כל העולמות על ידי אתערותא דלתתא, כי הכל הולך אחר היסוד שהוא שורש הכל.

רב רובין זצ"ל בספרו "טללי אורות ראש השנה"

עבודת חודש אלול, תשובה ומעשים טובים

אצלנו נעשה ה"אלול" הפקר, ושוב אין פוחדים מפניו כמו בשנים קדמוניות, אמר הגר"י לוינשטיין באחת משיחותיו. הנה כל אחד מרגיש את עצמו בטוח מכח המחשבה שהרי הוא לומד ועוסק במצוות וכו'. ועל כן הוא שואל בתמימות על מה יש לי לשוב? אמנם לכשנעניין במעשינו יתכן שנמצא את עצמנו ריקים מכל. רבינו יונה אומר ב"שערי תשובה" שאנשים אשר אין עליהם עול יראת שמים, עבודתם היא בכחינת "מצות אנשים מלומדה". ולפי זה הרי יוצא שהאדם נשאר נקי מכל נכסיו הרוחניים. משל למה הדבר דומה? לאדם שיש לו באמתחתו כמות גדולה מאוד של שטרי כסף. לכאורה נראה שהוא עשיר גדול. אך מומחה היודע להבחין בין כסף אמיתי לבין כסף מזויף, יודע שהשטרות האלה מזויפים המה. אם כן, אף על פי שקיים דמיון רב בין השטרות המזויפים, מכל מקום הואיל ומזויפים הם, אין להם כל ערך. כך גם בעניינו, אם העבודה היא מלומדה, אין לה ערך. בעבודת חודש אלול יש ליתן לב לשני דברים: א) לחקור אחר סיבת החטא, כדי שאפשר יהיה לשוב בתשובה כהוגן. ב) להשתדל להרבות במצוות, כדי להגיע לרוב זכויות ולהחתם לחיים. על ידי ריבוי של מעשים טובים יש תקוה, כי טוב הכלב החי מן האריה המת. **ספר לקח טוב**

"על מועדי השנה"

מזלו של החודש "אלול" הוא "מזל בתולה" רומז לאווירות התשובה שבחודש זה ככתוב: "שובי בתולת ישראל". אמנם כל ימות השנה מקבל הקב"ה תשובה מהשבים אליו בלב שלם. אך ימי אלול מזומנים יותר לתשובה, בהיותם ימי רצון ורחמים, הסיבה: בר"ח אלול עלה משה רבינו להר סיני לקבל את הלוחות השניים ונשתהה שם מ' יום ובעשרה בתשרי ירד מאז נקבעו ימים אלו לימי רצון שסיומם ביום הכיפורים. ונאמר: "דרשו ה' בהמצאו קראוהו בהיותו קרוב" (ישעיה כח) ואמרו חכמינו ז"ל: למדנו שהקב"ה פעמים הוא מצוי ופעמים אינו מצוי, פעמים הוא קרוב ופעמים אינו קרוב, ומתי הוא מצוי וקרוב? בעשרת ימים שבין ר"ה ליום כיפור, ולכן בימים אלה התשובה והתפילה הם יפים ביותר ומתקבלת מיד.

ספר "ברכת חיים"

הקירבה אל ה' שבתשובה

ענין התשובה למה הדבר דומה? לאברך ההולך בערב סוכות לשוק ארבעת המינים ולוקח עמו את בנו הקטן ומזהירו לא להתרחק ממנו. אלא שבתוך דוחק הקהל

גם הקב"ה כביכול, עומד בדין בראש השנה

אל תבוא במשפט עמנו כי לא יצדק לפניך כל חי

נראה לי לפרש כותב הגאון רבי אברהם ווינפלד שבראש השנה גם הקב"ה בעצמו עומד בדין, כביכול, ושופט את עצמו על כל מעשי השנה שעברה, שהמית והחיה, פעל גבורות ועשה מלחמות, וכן על כל מה שפעל ועשה, וזה מה שנאמר "משפט לאלוקי יעקב", כלומר: שגם לאלוקי יעקב הוא יום משפט, כביכול. ומשום כך אנו מבקשים שהקב"ה לא יעשה את משפטו יחד עם משפטנו, כי אז ייראו באופן מוחשי כל החסדים שעשה עמנו בחסדו הגדול, ואז בודאי לא נזכה בדין! וזו הכוונה: "אל תבוא במשפט עמנו", כלומר: אל תעשה את משפטיך יחד עם משפטנו, "כי" אם תעשה כן "לא יצדק לפניך כל חי". ספר "כמוצא שלל רב, ימים נוראים"

"לעשותו" מתנאי התשובה

נאמר בפסוק בפרשת נצבים (דברים ל. יד): "כי קרוב אליך הדבר מאוד בפיך ובלבבך לעשותו". הפסוק עוסק במצות התשובה, מבאר הרמב"ן כיצד תשובה היא בפיך ובלבבך: "בפיך", זה הוידוי, "ובלבבך" זו החרטה והקבלה לעתיד. אך רבותי, אין לשכוח את הסיפא: "לעשותו", לקיים את התשובה הלכה למעשה, לא בדיבורים, בלבד, וגם לא להמתין, לא לדחות. רבי שלום זצ"ל היה אומר רבות: על הפסוק בפרשת בראשית: "ועתה פן ישלח ידו", אמרו חז"ל (בראשית רבנא.ו): אין עתה אלא תשובה. מדוע? כי תשובה צריכים לעשות עכשיו, מיד, ללא דיחוי, וידוי בפה חרטה בלב, והעיקר לשנות כיוון, הלכה למעשה. אנשים עוסקים לפעמים במחשבה וברצון, ואינם עושים למעשה, לכן התורה מדגישה "לעשות" ספר "יחי ראובן ימים נוראים"

אלול, אני לדודי ודודי לי

ה"משנה ברורה", בתחילת הלכות ר"ה מביא, שחודש אלול הוא עת רצון, וזמן שבו התשובה מקובלת להיות לבו קרוב אל דודו בתשובה, ואז דודו קרוב לו לקבל תשובתו מאהבה. והביא המשנה ברורה על כך שני רמזים: "אני לדודי ודודי לי", אלול, וכמו כן "ומל ה' אלוקיך את לבבך ואת לבב זרעך". בספר "בני יששכר" כתב, שאף מספר השעות שיש בעת רצון זו נרמז בפסוקים: בכל יום ישנן עשרים וארבע שעות, ואם נכפיל מספר זה בעשרים ותשעה הימים שבחודש אלול, נמצא שיש בחודש אלול שש מאות תשעים ושש שעות. בפסוק (משלי טז. ז) נאמר: "ברצות ה' דרכי איש, גם אויביו יושלים איתו", ודרשו חכמינו ז"ל בירושלמי, ש"אויביו" זהו היצר הרע, והנה המילה "רצות", עולה בגימטריא שש מאות תשעים ושש, לרמזו שאם אדם הולך בדרכי ה' בכל שעות חודש אלול, אזי "גם אויביו יושלים איתו", גם היצר הרע יעשה עמו שלום, ויהפכו לו עונותיו לזכויות. ספר "ומתוך האור ימים נוראים"

הלכה: שתייה מכוס זימון בסעודה שלישית לאחר השקיעה

האם מותר לשתות מכוס של ברכת המזון של סעודה שלישית כשמזמנים בשלושה לאחר השקיעה?

שבת אם עדיין הוא זמן של בין השמשות מותר לשתות, אולם אם כבר הגיע זמן צאת הכוכבים אסור לשתות מהכוס. ואם נוהג תמיד גם בימי חול לזמן באופן קבוע על הכוס, יש להתיר לשתות מכוס הזימון גם לאחר צאת הכוכבים. ולדעת הבן איש חי, אם דרכו תמיד בסעודה שלישית לברך על הכוס, יכול לשתותו אחר צאת הכוכבים, אף דאין דרכו לשתות בשאר סעודות. ספר "הליכות" רב אופיר מלכה שליט"א

פתגם: בקל דרךך דעהו אלוהא יישר אףחתך משלי

חקירה: דמאי

איסור עצמי אפילו אם באמת עם הארץ עישרו, או שרק לחשוש שלא עישרו, ואם באמת עישרו הוא מותר. (אתון דאורייתא ו, דברי סופרים א-כו, צפנת פענח כללי התורה והמצוות ח"א ד"ה דמאי אות כד)

ספר "קובץ יסודות וחקירות"

סיפור: הכה תכה

שאלו לרבי איזיל חריף: מה טעם נוהגים שלוש פעמים בשנה להכות: בפורים מכים את המן, בערב יום הכיפורים מכים בכפרות, ובהושענא רבה מכים הושענות? הסביר רבי איזיל: הלא מקרא מפורש "הכה תכה" הכה ראשי תיבות המן, כפרות, הושענות, אז תכה, עליך להכות. והוסיף רבי איזיל, נוהגים בימים אלה גם לאכול כיסנים (כרעפלך) שכן ראשי תיבות "תאכל כיסנים הרבה". ספר חז וחלק

שבת שלום

יוצא לאור לרפואה שלימה של דינה בת מרים, הדסה אסתר בת רחל בחלק קטי, אברהם רפאל בן רבקה, חיים מאיר בן גבי זווירה, אליהו בן תמר, ראובן בן איזא, ששא בנימין בין קארין מרים, פליקס סעידו בן אטו מסעודה, ויקטוריה שושנה בת ג'ויס חנה, רפאל יהודה בן מלכה, אליהו בן מרים, שלמה בן מרים, שמחה ג'וזת בת אליז, אביטל אורה בת אנאל אידה, אבישי יוסף בן שרה לאה, אוריאל נסים בן שלמה, אלחנן בן חנה אנושקה, רבקה בת ליוה, נסים בן אסתר, מרים בת עזיזא, חנה בת רחל, דוד בן מרים, יעל בת כמונה, חנה בת ציפורה, ישראל יצחק בן ציפורה, יעל רייזל בת מרטין היימה שמחה. זיווג הגון: לאלודי רחל מלכה בת חשמה, ליוסף גבריאל בן רבקה, למרים בת רבקה. הצלחה לחנה בת אסתר וליונתן מרדכי בן שמחה ברכה זרע של קיימא ללבנה מלכה בת עזיזא וליאור עמיחי מרדכי בן ג'יזיל לאוני. לעילוי נשמת: אליהו בן זהרה, ג'ינט מסעודה בת ג'ולי יעל, שלמה בן מחה, מסעודה בת בלח, יוסף בן מייכה. מוריס משה בן מרי מרים. משה בן מול פורטונה. שמחה בת קמיר. מיכאל צ'רלי בן ג'ולייט אסתר. אמיל חיים בן עזו עזיזה, לינה רחל בת מיה, ראובן בן חנינה, אליהו בן מרים.

יוסף גרמון כולל עקס לע בען
כלל עניני הדף נא לפנות במייל ל:
germon73@hotmail.fr
ניתן למצוא את העלון
www.kollel-aixlesbains.fr